

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 19 grudnia 2023 r.

ZP-KNPS.431.6.49.2023.HS

Pani
Beata Galewska
Dyrektor Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Świdnicy

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 26 – 27 października 2023 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Anita Denes-Ziemkiewicz – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Interwencji Kryzysowej funkcjonującym w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, zwanym dalej „OIK”, z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, w zakresie interwencji kryzysowej, tj. prowadzenia ośrodków interwencji kryzysowej oraz zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zadań wynikających z art. 112 ust. 8 i 112a ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 26 października 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 czerwca 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półroczu 2023 r.

W okresie objętym kontrolą Centrum kierowała Pani Beata Galewska powołana na stanowisko Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy z dniem

6 marca 2002 r., natomiast Kierownikiem Ośrodka Interwencji Kryzysowej z dniem 1 września 2021 r. została Pani Katarzyna Dudkiewicz.

Pani Beata Galewska oraz Pani Katarzyna Dudkiewicz ponoszą odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 30 listopada 2023 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy w zakresie prowadzenia Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonującego w strukturach PCPR w Świdnicy oraz zgodności zatrudnienia pracowników jednostki zaangażowanych w realizację zadania związanego z interwencją kryzysową z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej.

Ustalono, że Powiat realizuje zadanie własne wynikające z art. 19 pkt 12 ustawy które dotyczy prowadzenia ośrodka interwencji kryzysowej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Świdnicy zgodnie z § 7 Uchwały Nr 758/2018 Zarządu Powiatu w Świdnicy z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy funkcjonuje w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, zwanego w dalszej treści wystąpienia „Centrum”, który stanowi jeden z Zespołów wskazanych w Rozdziale IV pt. Struktura Organizacyjna Centrum.

Funkcjonowanie OIK reguluje Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy przyjęty Uchwałą Nr 758/2018 Zarządu Powiatu w Świdnicy z dnia 12 czerwca 2018 r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 969/2023 Zarządu Powiatu w Świdnicy z dnia 31 stycznia 2023 r.

Do zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej należy, w szczególności:

- 1) zapewnienie kompleksowej specjalistycznej pomocy dla osób i rodzin w sytuacji kryzysu psychicznego poprzez:
 - a) prowadzenie interwencji kryzysowych osobiście w siedzibie OIK oraz jak najbliżej miejsca pobytu osób potrzebujących,

- b) prowadzenie poradnictwa i wsparcia,
 - c) prowadzenie terapii indywidualnej i rodzinnej w sytuacjach urazowych (np. katastrofa, nagła śmierć, żałoba, przemoc w rodzinie, próby samobójcze itp.),
 - d) zapewnienie miejsc noclegowych dla ofiar przemocy w rodzinie i innych osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej, prowadzenie niezbędnej dokumentacji w tym zakresie,
 - e) udzielanie wsparcia za pomocą strony internetowej „media zaufania”,
- 2) opracowywanie projektów grafików dyżurów specjalistów zatrudnionych na potrzeby OIK,
 - 3) animowanie i prowadzenie grup wsparcia,
 - 4) inicjowanie działań profilaktycznych poprzez rozwijanie w społeczeństwie wiedzy i umiejętności potrzebnych do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi oraz w zakresie rozwijania umiejętności potrzebnych do kształtowania prawidłowych stosunków interpersonalnych,
 - 5) prowadzenie działań mających na celu wzbogacanie wiedzy i umiejętności osób wspierających rodzinę, w tym organizowanie warsztatów kształtujących umiejętności wychowawcze,
 - 6) gromadzenie i opracowywanie informacji o zjawiskach psychospołecznych w celu organizowania skutecznej pomocy stosownie do ujawnianych potrzeb,
 - 7) opracowywanie i realizacja lokalnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zmniejszenie skali zjawiska,
 - 8) opracowywanie i realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych na rzecz sprawców przemocy,
 - 9) opracowywanie i realizacja programu profilaktycznego w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą,
 - 10) obsługę strony internetowej „media zaufania”,
 - 11) promowanie działalności OIK,
 - 12) współpracę z innymi instytucjami, jednostkami organizacyjnymi systemu pomocy społecznej, zakładami opieki zdrowotnej, organami wymiaru sprawiedliwości, prokuraturą, policją, placówkami systemu oświaty oraz innymi podmiotami, których działalność statutowa przewiduje szeroko rozumianą pomoc społeczną,
 - 13) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach klientów,
 - 14) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności,

- 15) sporządzanie sprawozdań rzeczowych o realizowanych zadaniach,
- 16) realizację innych zadań przewidzianych w odrębnych ustawach,
- 17) ochronę danych osobowych klientów Zespołu,
- 18) udostępnianie na wniosek informacji publicznych,
- 19) dokonywanie identyfikacji i oceny ryzyka występującego podczas realizacji zadań,
- 20) przygotowywanie i przekazywanie zgromadzonych dokumentów do Archiwum Zakładowego,
- 21) archiwizację danych,
- 22) wykonywanie innych prac i poleceń służbowych zleconych przez Dyrektora.

Zgodnie z art. 19 ust. 12 w strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy mieści się przy ul. Żeromskiego 16/8, 58-100 Świdnica, OIK czynny jest: od poniedziałku do piątku w godzinach 7.15 – 18.30.

Nadzór nad działalnością PCPR sprawuje Starosta Świdnicki, co wynika z § 2 pkt 5 Statutu Centrum, natomiast zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym § 7 pkt 2 Kierownicy Zespołów i pracownicy OIK podlegają bezpośrednio Dyrektorowi.

Obszarem działania OIK jest Powiat Świdnicki. Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje w oparciu o posiadane zasoby kadrowe, finansowe i lokalowe. Strukturę organizacyjną OIK tworzą pracownicy zatrudnieni w PCPR w Świdnicy, nad którymi nadzór sprawuje Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy. Lokal, w którym umiejscowiony jest Ośrodek Interwencji Kryzysowej jest własnością Powiatu Świdnickiego, który na podstawie umowy użyczenia Nr 49/2013 pomiędzy Powiatem Świdnickim, a PCPR w Świdnicy został przekazany od dnia 1 października 2013 r. dla PCPR w Świdnicy na czas nieoznaczony.

W odniesieniu do powyższego należy podkreślić, że zgodnie art. 112a ustawy powiat może połączyć powiatowe centrum pomocy rodzinie z ośrodkiem interwencji kryzysowej. Po połączeniu ośrodek interwencji kryzysowej działa w strukturze powiatowego centrum pomocy rodzinie. W przypadku Powiatu Świdnickiego działalność OIK została uregulowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

Celem działalności OIK jest świadczenie poradnictwa specjalistycznego, podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej, zapewnienie schronienia osobom,

rodzinom z terenu Powiatu Średzkiego, mającym trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, doznającym przemocy w rodzinie.

Wsparcie specjalistyczne, w tym oferowane przez OIK przy PCPR w Świdnicy jest bezpłatne.

Ze wsparcia specjalistycznego, w tym oferowanego przez OIK przy PCPR w Świdnicy korzystają osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

Każdy Klient objęty pomocą, ma założoną imienną teczkę, niezależnie od ilości udzielonego wsparcia, w której znajdują się formularze wymienione w ww. zarządzeniu. Druki dostosowane są do udzielonej formy pomocy. Ponadto w każdej tece, znajduje się „Karta Klienta OIK (wg dat)”, w której prowadzi się ewidencję wizyt u danego specjalisty.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą OIK/PCPR świadczył usługi poradnictwa specjalistycznego dla mieszkańców w zakresie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej oraz poradnictwa socjalnego, które doraźnie świadczy Kierownik OIK. Specjalistyczne poradnictwo realizowane jest przez kadrę zatrudnioną w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, który działa w strukturze PCPR.

Zgodnie z art. 47 ustawy udzielano poradnictwa prawnego, rodzinnego oraz schronienia do 3 miesięcy dla osób będących w stanie kryzysu oraz podejmowano działania w ramach interwencji kryzysowej. Schronienie oferowane jest w mieszkaniu interwencyjnym przy OIK, które zapewnia 7 miejsc noclegowych z dostępem do kuchni oraz łazienki.

Mieszkanie przeznaczone jest dla osób samotnych i osób z dziećmi, pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, którzy:

- znaleźli się w sytuacji kryzysowej,
- są zagrożeni przemocą domową,
- doświadczyli przemocy domowej.

W okresie objętym kontrolą z pomocy w postaci schronienia w mieszkaniu interwencyjnym skorzystało 18 osób.

Warunkiem pobytu w mieszkaniu jest podpisanie umowy oraz przestrzeganie regulaminu organizacji i zasad pobytu w mieszkaniu interwencyjnym funkcjonującym przy Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Świdnicy wprowadzonego Zarządzeniem Nr 16/2017 z dnia 26 lipca 2017 r. przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy.

Ośrodek zapewnia klientom właściwe warunki lokalowe i gwarantuje intymność oraz poszanowanie godności. Sposób świadczenia klientom będącym w kryzysie

specjalistycznej pomocy i wsparcia oceniono jako prawidłowy. Poza tym ustalono, że Ośrodek diagnozuje potrzeby klientów oraz planuje i udziela skutecznej pomocy w przywróceniu równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Podczas kontroli ustalono, że Rada Powiatu w Świdnicy w uchwałach budżetowych zabezpieczała środki na funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej funkcjonującego w strukturze PCPR.

Ustalono ponadto, że podejmowano liczne działania informacyjno-edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej mające na celu popularyzowanie wiedzy na temat interwencji kryzysowej i sposobów radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi poprzez bieżące umieszczanie na stronie internetowej PCPR informacji między innymi o: Kampanii „19 dni przeciwko przemocy”, różnych formach wsparcia, ogólnokrajowej pomocy, oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych, Grupie Wsparcia Kobiet, warsztatach z zakresu przeciwdziałania zjawisku przemocy, wsparciu ukraińskich psychologów, pomocy oferowanej przez OIK.

Ponadto OIK przy PCPR przesłał do Komendanta Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Żaganiu, Prezesa Sądu Rejonowego w Świdnicy, Prokuratora Rejonowego w Świdnicy oraz Komendanta Powiatowej Policji „Informator zawierający aktualną bazę teleadresową z terenu powiatu świdnickiego – instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób dotkniętych przemocą domową” celem jego rozpowszechnienia oraz umieścił go na stronie internetowej Centrum oraz Powiatu. Natomiast „Bazę teleadresową instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi na terenie województwa dolnośląskiego, dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową”, celem usprawnienia systemu wsparcia dla osób doznających przemocy domowej przekazał do Komendanta Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Żaganiu, Prezesa Sądu Rejonowego w Świdnicy, Prokuratora Rejonowego w Świdnicy, Komendanta Powiatowej Policji, 19 placówek oświatowych, 19 placówek pomocowych (jednostki pomocy społecznej warsztaty terapii zajęciowej PZON) oraz 8 innych jednostek na terenie Powiatu Świdnickiego

Powiat Świdnicki nie podejmował działań w zakresie interwencji kryzysowej oraz nie udzielał schronienia na rzecz cudzoziemców i osób, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej z uwagi na brak wniosków w tym zakresie (art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy).

Ustalono, że Starosta Powiatu Świdnickiego realizuje zadanie z art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej. Nadzór nad działalnością Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Świdnicy sprawuje Starosta Świdnicki przy pomocy PCPR, co znajduje umocowanie w § 2 pkt 5 Uchwały Nr XXXI/23/2017 Rady Powiatu w Świdnicy z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania Statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy.

Pracownicy socjalni zaangażowani w poradnictwo socjalne w ramach interwencji kryzysowej zatrudnieni w PCPR spełniali wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

Dyrektor PCPR oraz Kierownik OIK spełniali odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiadali, co najmniej 3 letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W kontrolowanej jednostce w trakcie czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 19 pkt 12, art. 20 ust. 1 pkt 4 oraz art. 47, w związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Świdnickiego
2. a/a

